

Handläggare
Emma Ekelund
Telefon: 08-508 20 122

Till
Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd
2020-05-28

Stadsrevisionens årsrapport 2019 för Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd

Remissvar

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Anna Larsson
Stabschef

Sammanfattning

Stadsrevisionen har granskat stadsdelsnämndens verksamhet under 2019. Stadsrevisionen bedömer att nämnden har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt och att räkenskaperna är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed. Nämnden bedöms däremot inte ha bedrivit verksamheten på ett helt ändamålsenligt sätt. Vidare bedömer stadsrevisionen att nämndens interna kontroll kan utvecklas inom vissa områden. Stadsrevisionen har även noterat att nämnden inte har beaktat alla rekommendationer och synpunkter som stadsrevisionen har lämnat i tidigare års granskningar.

Förvaltningen föreslår att nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på stadsrevisionens remiss.

Bakgrund

För att säkerställa att Stockholms stads nämnder och bolag bedrivs enligt kommunfullmäktiges uppdrag sker varje år en kommunal revision. Stadsrevisionen har granskat stadsdelsnämndens verksamhet under 2019 och sammanställt resultatet i en årsrapport.

Ärendet

Stadsrevisionen bedömer att stadsdelsnämnden har bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt utifrån ekonomisk synpunkt. Nämnden bedöms däremot inte ha bedrivit verksamheten på ett helt ändamålsenligt sätt. Granskningen visar bland annat att det verksamhetsmässiga resultatet inte är helt förenligt med kommunfullmäktiges mål.

Nämndens interna kontroll bedöms sammantaget ha varit tillräcklig. Några utvecklingsområden har dock identifierats. Nämnden bör exempelvis säkerställa att informationsklassning av informationstillgångar genomförs och att återrapportering av delegationsbeslut sker i enlighet med bestämmelserna i kommunallagen.

Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Nämnden har delvis beaktat revisorernas synpunkter och rekommendationer från föregående års granskningar. Bland annat kvarstår stadsrevisionens rekommendation att nämnden behöver utveckla kontrollen av behörighetshanteringen i sociala system.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben i samverkan med administrativa avdelningen, avdelningen för social omsorg barn och unga, avdelningen för social omsorg vuxen och avdelningen för social omsorg äldre.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar i huvudsak stadsrevisionens bedömningar i årsrapporten. Nedan redovisas stadsrevisionens synpunkter och rekommendationer följt av förvaltningens kommentarer.

Verksamhet och ekonomi

Stadsrevisionen bedömer att nämnden från ekonomisk synpunkt har bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt. Stadsrevisionen bedömer däremot att nämnden inte har bedrivit verksamheten på ett helt ändamålsenligt sätt. Detta beskrivs mer utförligt nedan.

Verksamhetsmässigt resultat

I verksamhetsberättelsen redovisar nämnden att den bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Vad gäller inriktningsmålet 1. *En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla* noterar stadsrevisionen att fyra av fem tillhörande verksamhetsmål bedöms vara delvis uppfyllda.

Verksamhetsmålet 1.1 *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort* uppfylls delvis. Nämnden uppnår inte årsmålet för andel personer som har ekonomiskt bistånd.

Verksamhetsmålet 1.2 *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i* uppfylls delvis. Resultaten i medborgarundersökningen uppnår inte årsmålen. I jämförelse med tidigare år har resultaten vad gäller upplevd trygghet, nöjdhet medrenhållning och städning samt skötsel av park och grönområden försämrats.

Verksamhetsmålet 1.3 *I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige* uppfylls delvis. Nämndens resultat i förskoleundersökningen uppnår inte årsmålen. Fortsatta utvecklingsområden gäller bland annat rekrytering av förskollärare, personalens självutvärdering utifrån läroplanens uppdrag samt föräldrars nöjdhet med förskolan.

Verksamhetsmålet 1.5 *I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande* redovisas uppfylls delvis. Målet mäts till stor del genom brukarundersökningar. Fortsatta utvecklingsområden är bland annat måltidssituationen, möjlighet till delaktighet i omsorgen, upplevd trygghet och kontinuitet inom hemtjänsten.

Förvaltningens kommentar:

I verksamhetsberättelsen för 2019 beskriver nämnden det omfattande arbete som bidragit till att målen i huvudsak uppfyllts, men också de avvikelser som nämnden vill lyfta som underlag för verksamhetsutveckling. Syftet har varit att nyansera måluppfyllelsen och använda de möjligheter till resultatbaserad styrning som ILS-verktyget ger. Utifrån en samlad bedömning menar förvaltningen därför att nämndens verksamhetsmässiga resultat sammantaget är förenliga med kommunfullmäktiges mål.

Förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism

Stadsrevisionen har granskat om Stockholms stad bedriver ett strukturerat arbete för att motverka våldsbejakande extremism.

Några utvecklingsområden har identifierats. Rapporteringen av arbetet till nämnden behöver utvecklas gällande aktiviteter i handlingsplaner och en samlad analys över arbetet. Nämnden

behöver säkerställa att medarbetare fullföljer stadens webbaserade grundutbildning. Nämnden behöver även förtydliga civilsamhällets roll i arbetet mot våldsbejakande extremism i enlighet med stadens riktlinjer mot våldsbejakande extremism.

Förvaltningens kommentar:

Arbetet mot våldsbejakande extremism är ett relativt nytt verksamhetsfält i Stockholm och för övriga kommuner i landet. Stadens riktlinjer antogs år 2016 och lokala handlingsplaner har funnits sedan 2017 för stadsdelsförvaltningarna. Utgångspunkten för det förebyggande arbetet är att det ska bygga på kunskaper om risk- och skyddsfaktorer för att främja en prosocial utveckling för enskilda individer, tillsammans med arbete som stärker demokratin såsom delaktighet och tillit till samhällets institutioner. Stadsdelsförvaltningens lokala handlingsplan revideras årligen i samband med tertialrapport ett.

För stora personalgrupper inom förvaltningen är våldsbejakande extremism ett nytt område att arbeta med och mycket tid har lagts på att utbilda personal på den grundläggande nivån. Samtidigt har vissa personalgrupper fått fördjupningsutbildningar för att bättre kunna hantera enskilda ärenden med koppling till våldsbejakande extremism. Förvaltningen arbetar samtidigt med att säkerställa både grundnivå och spetskompetens hos personal inom förvaltningen. Förvaltningens uppfattning är att arbetet går enligt plan och detta fortsätter under år 2020. Att all personal ska genomföra den webbaserade grundutbildningen finns med i årets revidering av handlingsplanen, men måste idag ses i relation till att hanteringen av coronapandemin kan kräva omprioriteringar inom verksamheterna.

Förvaltningen delar uppfattningen att uppföljning av aktiviteterna i handlingsplanen är viktigt och att detta bör ske samlat. I verksamhetsberättelsen för 2019 skedde en mer samlad redovisning och analys av arbetet som bedrivits under året. Vikten av uppföljning har även förtydligats i årets reviderade handlingsplan som kommer att beslutas om i samband med tertialrapport ett.

Våldsbejakande extremism är ett nytt område för kommunen, forskningsläget är outvecklat och personalen inom förvaltningen behöver bygga upp sin kompetens. Av den anledningen är det förvaltningens uppfattning att samverka med civilsamhället för att motverka våldsbejakande extremism är något som måste göras med stor noggrannhet och eftertanke för att inte riskera att få motsatt effekt. Förvaltningens fortsatta prioritering är att föreningsbidrag

och lokaler inte ska komma organisationer till del som inte delar demokratins värdegrund. Förvaltningen kommer att invänta den vägledning som stadsrevisionen har rekommenderat kommunstyrelsen att ta fram för hur nämndernas samverkan med civilsamhället ska utvecklas innan förvaltningen förtydligar hur den egna samverkan kan utvecklas utöver föreningsbidrag och lokaluthyrning.

Äldre med psykisk ohälsa

Stadsrevisionen har granskat om Stockholms stad bedriver ett ändamålsenligt arbete med att förebygga och uppmärksamma psykisk ohälsa bland personer som är 65 år och äldre. Den sammanfattande bedömningen är att staden bedriver ett systematiskt arbete med att uppmärksamma psykisk ohälsa bland äldre personer, även om det finns delar som behöver utvecklas.

Stadsrevisionen rekommenderar nämnden att:

- Säkerställa att det uppsökande arbetet riktat mot äldre personer bedrivs i enlighet med fastställda rutiner.
- Se till att såväl kommunala som privata hemtjänstutförare har information om nämndernas förebyggande verksamhet.
- Säkerställa att biståndshandläggare, i utredningar, konsekvent beaktar och dokumenterar den enskildes situation när det gäller psykisk hälsa och välbefinnande.
- Följa upp alla biståndsbedömda insatser minst en gång per år.
- Utveckla en systematisk egenkontroll på berörda enheter.
- Utveckla analysen av det förebyggande arbetet riktat mot äldre personer.

Förvaltningens kommentar:

Säkerställa att det uppsökande arbetet riktat mot äldre personer bedrivs i enlighet med fastställda rutiner

Förvaltningen har sedan hösten 2019 en särskild uppdragsbeskrivning för det uppsökande arbetet. Arbetet med att kontakta de äldre som fyller 80 år 2020 löper på i enlighet med uppdragsbeskrivningen.

När förvaltningen kommer i kontakt med en äldre person som upplever psykisk ohälsa lotsar förvaltningen personen vidare till lämpliga former av stöd så som öppna mötesplatser, biståndshandläggare eller vårdcentral. Förvaltningens uppsökande arbete för äldre har ytterligare stärkts genom att de äldre som uppgett att de upplever ensamhet eller psykisk ohälsa erbjuds ett uppföljande samtal.

Uppsökare samarbetar också med förebyggande verksamheten för att hitta alternativa sätt att bryta social isolering utifrån de behov som framkommer av den uppsökande verksamheten.

Se till att såväl kommunala som privata hemtjänstutförare har information om nämndernas förebyggande verksamhet

Verksamheterna inom äldreomsorgen samlas sedan 2019 i en gemensam avdelning. Förebyggande verksamheten och den kommunala hemtjänstenheten ligger organisatoriskt under samma biträdande avdelningschef, vilket har lett till att information om det förebyggande arbetet lättare når ut till de kommunala hemtjänstgrupperna.

Ett samverkansmöte var i mars 2020 planerat med externa hemtjänstutförare, men på grund av coronapandemin fick detta möte flyttas fram. Samverkansmöte med externa hemtjänstutförare är planerat att äga rum en till två gånger per år och i dagordningen ingår att informera om aktuella nyheter och aktiviteter inom respektive verksamhet.

Säkerställa att biståndshandläggare, i utredningar, konsekvent beaktar och dokumenterar den enskildes situation när det gäller psykisk hälsa och välbefinnande

I utredningar om bistånd används ett stadsövergripande utredningsinstrument med utvalda livsområden däribland psykisk hälsa. Äldreförvaltningen erbjuder utbildningar kring utredningsförfarandet, både för nya och erfarna medarbetare. För att säkra att biståndshandläggare bland annat beaktar alla livsområden i utredningar och därmed uppmärksammar eventuell psykisk ohälsa har avdelningens beställarenhet en metodstödjare, som ger stöd åt både nya och erfarna handläggare i handläggning av bistånd.

Beställarenheten har en rutin för aktgranskning och kommer under 2020 att genomföra granskning med särskilt fokus vid livsområdet psykisk hälsa. Denna egenkontroll kommer att genomföras och dokumenteras enligt avdelningens rutin för egenkontroll under hösten 2020.

Följa upp samtliga biståndsbedömda insatser minst årligen samt utveckla en systematisk egenkontroll på berörda enheter

Beställarenheten arbetar kontinuerligt för en korrekt handläggningsprocess i enlighet med gällande lagstiftning, riktlinjer och rutiner. Uppföljning av beviljade insatser ska ske minst en gång

per år eller vid förändrat behov. Beställarenheten har sedan 2019 avsatt två särskilda biståndshandläggare för individuppföljningar.

Utveckla analysen av det förebyggande arbetet riktat mot äldre personer

Under 2020 har avdelningen påbörjat arbete enligt en ny modell med regelbundna resultatdialoger för en återkommande och strukturerad dialog om uppdrag, resultat och analys kopplat till verksamheterna. Det nya arbetssättet ger förvaltningen möjlighet att samla viktiga resultat på flera nivåer i organisationen och göra regelbundna, samlade analyser som underlag för uppföljningar i tertiärrapporter och kommande verksamhetsplan.

Kvalitetsledningssystem inom äldreomsorgen – uppföljning

Stadsrevisionen har granskat om nämnden har vidtagit åtgärder utifrån 2017 års granskning, så att ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete uppfyller kraven i Socialstyrelsens föreskrift. Den sammanfattande bedömningen är att nämnden i huvudsak har vidtagit åtgärder utifrån 2017 års rekommendationer.

Stadsrevisionen rekommenderar nämnden att se till att enheten Stureby hemtjänsts ledningssystem för kvalitetsarbete är uppdaterat utifrån förändrad organisationen och andra förändringar i avdelningens kvalitetsarbete.

Förvaltningens kommentar:

Avdelningen för social omsorg äldre har utifrån den nya organisationen som trädde i kraft 2019 uppdaterat det övergripande dokumentet som beskriver hur avdelningen arbetar med systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9. Från och med årsskiftet 2020 är fyra kommunala hemtjänstenheter en gemensam enhet och arbete har påbörjats för att uppdatera och anpassa hemtjänstens gemensamma dokument utifrån avdelningens övergripande beskrivning.

Hemtjänstens huvudprocess har delvis reviderats och visualiserats under hösten 2019 för att skapa begriplighet för verksamheterna men även för att möjliggöra effektivisering och förbättringar.

Intern kontroll

Stadsrevisionens samlade bedömning är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Några utvecklingsområden har dock identifierats. Dessa beskrivs nedan.

Budgetavvikelse inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Nämnden har under 2019 identifierat ekonomiska problem inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Nämnden har genomfört åtgärder för att komma tillrätta med detta. Stadsrevisionen bedömer att de åtgärder som har vidtagits inte har varit tillräckliga.

Förvaltningens kommentar:

Underskottet beror till stor del på att kostnaderna för insatser enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) inte ryms inom det tilldelade anslaget. Det gäller framförallt daglig verksamhet, turbundna resor och köp av boendeplatser utanför Stockholms stads LOV-avtal.

Stadens ersättningssystem för LSS reglerar ersättningen utifrån den nivå som den enskildes behov har bedömts tillhöra. Det gör att i de fall som personer inte kan få sina behov tillgodosedda genom boendeanternativ inom stadens LOV-avtal får stadsdelsnämnden inte ersättning utifrån den faktiska kostnaden. Anledningar till att enskildas behov inte kan tillgodoses genom stadens bostäder inom LOV-avtalet kan till exempel vara att staden inte har något boende med en viss profil eller kompetens. Att det råder platsbrist inom bostad med särskild service är ytterligare en anledning till att köp av plats utanför LOV-avtal behöver göras.

Avdelningen för social omsorg vuxen har löpande budgetmöten där olika nyckelfunktioner samlas med syfte att följa upp resultat av framtagna handlingsplaner samt identifiera nya åtgärder som kan komma att bli aktuella. Åtgärder har tagits fram som ger resultat både på kort och lång sikt. Nedan beskrivs exempel på åtgärder som har vidtagits.

Ny delegation för beslut om turbundna resor

Delegationen för turbundna resor har ändrats för att säkra att beslut endast fattas i de fall där det är uttömt att den enskilde kan ta sig till den dagliga verksamheten på annat sätt. Syftet är att öka likställigheten i bedömningen av turbundna resor. Samtliga beslut om turbundna resor har setts över under hösten 2019. Uppföljning av turbundna resor görs kontinuerligt. Ett resultat av detta är att trots att antalet personer med beslut om turbundna resor har ökat har kostnaderna minskat något.

Ny rutin för köp av plats utanför LOV

Rutinen för köp av plats utanför LOV har omarbetats för att säkerställa att nämnden ersätter utförarna korrekt i förhållande till den enskildes omvårdnadsbehov. Det har resulterat i lägre kostnader för externa placeringar. Beställarenhetens arbete med att omförhandla avtal för placeringar utanför LOV fortlöper. Under första tertialen 2020 har enheten minskat antalet avtal utanför LOV med fyra platser.

Tillskapa boenden med särskilda profiler

Avdelningen har inlett ett samarbete i ett stadsövergripande nätverk för att utreda möjligheten att tillskapa boende med särskild profil för de målgrupper där privata verksamheter i landet idag har en unik kompetens som resulterar i höga dygnskostnader.

Stadsdelsnämnden har även lyft i underlaget till stadens boendeplan att det kan finnas en fördel med att se över behovet av särskilda profilboenden inom hela staden. Underlaget är inte alltid tillräckligt stort för ett stadsdelsområde eller en region inom staden för att planera för boenden med en särskild profil. Köp av plats utanför LOV för en person med särskilda behov kan driva höga kostnader när en privat utförare har en unik kompetens och monopol på marknaden.

Säkerställa rättssäkerheten i biståndsbedömningen

Beställarenheten arbetar med att säkra rättssäkerheten och att bedömning av bistånd sker i enlighet med rättspraxis.

Implementering av dataskyddsförordningen

Stadsrevisionen har granskat Stockholms stads nämnders följsamhet till dataskyddsförordningen. Granskningen visar att nämndens arbete med hantering av personuppgifter inte är helt tillräcklig.

Stadsrevisionen rekommenderar nämnden att:

- Utveckla sin styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen.
- Informationsklassificera sina informationstillgångar regelbundet och systematiskt inventera sina personuppgiftsbehandlingar.

Förvaltningens kommentar:

En av dataskyddsombudets uppgifter enligt dataskyddsförordningen är att övervaka nämndens efterlevnad av dataskyddsförordningen. Dataskyddsombudet granskar årligen delar av nämndens dataskyddsarbete. 2019 års granskning har bland annat omfattat

personuppgiftsincidenter, sociala mediakonton och personuppgiftsbiträdessituationer. Granskningen har redovisats i en rapport på nämndens sammanträde den 5 mars 2020. I enlighet med nämndens internkontrollplan för 2019 har dataskyddsombudet även följt upp att respektive avdelning har inventerat och registerfört sina personuppgiftsbehandlingar. Resultatet har redovisats i samband med tertiäl två och verksamhetsberättelsen för 2019.

Förvaltningen kommer under 2020 att se över och uppdatera rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter, de registrerades rättigheter och konsekvensbedömning. Förvaltningen kommer även att ta fram en rutin för att systematiskt inventera personuppgiftsbehandlingar. I de fall där det är lämpligt kommer förvaltningen att lägga till kontrollpunkter i internkontrollplanen, i syfte att säkerställa att rutinerna följs.

Förvaltningen kommer dessutom att ta fram en rutin för regelbunden informationsklassning av informationssystem. En inventering av förvaltningens informationstillgångar i form av informationssystem är genomförd och kommer att vara utgångspunkt för den informationsklassning av informationssystem som ska påbörjas under 2020.

Delegationsordning – uppföljning

Stadsrevisionen har granskat om nämndens delegationsordning och återrapportering överensstämmer med kommunallagens bestämmelser. Den sammanfattande bedömningen är att nämndens delegationsordning och återrapportering delvis överensstämmer med kommunallagens bestämmelser.

Stadsrevisionen rekommenderar nämnden att:

- Säkerställa att samtliga erforderliga beslut från nämnd till delegat finns på plats i enlighet med kommunallagen.
- Utveckla sin interna kontroll avseende delegation.

Förvaltningens kommentar:

Under hösten 2019 och början av 2020 har förvaltningen gjort en översyn av nämndens delegationsordning och tagit fram ett förslag till en ny delegationsordning. Nämnden fastställde den nya delegationsordningen den 23 april 2020. I samband med det beslutade nämnden att delegera beslutanderätt till stadsdelsdirektören i enlighet med vad som anges i delegationsordningen. Nämnden beslutade även att överlåta åt stadsdelsdirektören att i sin tur vidaredelegera beslutanderätten i dessa ärenden. Stadsdelsdirektören har den 24 april 2020 fattat

beslut om vidaredelegation i vissa av dessa ärenden. Beslutet kommer att anmälas på nämndens sammanträde i maj. Alla nödvändiga beslut från nämnd till delegat finns numera på plats.

I enlighet med nämndens väsentlighets- och riskanalys har förvaltningen under 2019 kontrollerat att delegationsbeslut som överlämnas till registraturet och nämndsekretariatet anmäls och dokumenteras på rätt sätt. Samma kontrollpunkt finns i väsentlighets- och riskanalysen för 2020. Förvaltningen kommer inför framtagandet av väsentlighets- och riskanalysen 2021 att se över hur kontrollpunkten kan utvecklas.

Behörighetshantering i Agresso

Stadsrevisionen har granskat nämndens interna kontroll avseende behörighetshantering i Agresso. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen i granskad rutin inte är helt tillräcklig. Nämnden har inte gjort någon uppföljning av behörigheterna i Agresso under 2019 enligt stadens rutin.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen har vid två tillfällen under 2019 kontrollerat och rensat behörigheter i Agresso. Förvaltningen har flera gånger efterfrågat stadens rutin för hantering av behörigheter i Agresso från centralt håll. Först i februari 2020 fick förvaltningen ta del av rutinen. Förvaltningen kommer framöver att genomföra kontroller fyra gånger per år i enlighet med stadens rutin.

Räkenskaper

Stadsrevisionen bedömer att nämndens räkenskaper ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning. Räkenskaperna är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Stadsrevisionen bedömer att nämnden har vidtagit åtgärder utifrån revisorernas rekommendationer i föregående års granskningar. Några rekommendationer kvarstår dock. Dessa beskrivs nedan.

Paraplysystemets säkerhet och ändamålsenlighet

I årsrapporten 2017 rekommenderade stadsrevisionen nämnden att utveckla kontrollen av behörigheter så att det inte förekommer att behörigheter ligger öppna för medarbetare som har slutat sin anställning eller vid längre frånvaro samt att olämpliga kombinationer av behörigheter förekommer.

Den uppföljande granskning som stadsrevisionen genomfört 2018 och 2019 visar att det finns medarbetare som har olämpliga och i vissa fall otillåtna kombinationer av behörigheter. Det finns även ett stort antal medarbetare som inte har varit inloggade på tre månader eller mer. Stadsrevisionens rekommendation från 2017 kvarstår.

Förvaltningens kommentar:

Under 2019 har individ- och familjeomsorg infört halvårsvisa kontroller av behörigheter i systemet. Kontrollerna fungerar bra och det finns inte längre några olämpliga eller otillåtna behörigheter inom individ- och familjeomsorg. Äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri har i slutet av 2019 kontrollerat behörigheter som ligger över enhetsnivå och rensat upp de behörigheter som har varit olämpliga eller otillåtna.

Förvaltningen kommer under 2020 att ta fram en förvaltningsövergripande rutin för kontroll av behörigheter i paraplysystemet. I samband med verksamhetsberättelsen kommer förvaltningen att följa upp att rutinen är upprättad. För att säkerställa att rutinen följs kommer förvaltningen att lägga till en kontrollpunkt avseende detta i internkontrollplanen.

Intäktprocessen

I årsrapporten 2018 rekommenderade stadsrevisionen nämnden att införa kontroller i syfte att säkerställa att samtliga tjänster faktureras.

Stadsrevisionen bedömer att åtgärd är vidtagen för barnomsorg men delvis vidtagen för övriga verksamheter eftersom rutin ännu inte är upprättad för dessa verksamheter. Bedömningen kvarstår vid bokslutsgranskning.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen genomför kontinuerligt genomlysning av olika verksamhetsområden i syfte att stärka upp uppföljningen i intäktprocessen. Nedan beskrivs nuläget för verksamheter utöver barnomsorgen.

Social omsorg barn och unga

Regionaliserade verksamheter inom individ- och familjeomsorgen faktureras via abonnemang som görs i ordning i början av varje kalenderår. Detta avser Familjerätt Sydost, MST-team, Relationsvåldscentrum Sydost och Gullmarsplans ungdomsmottagning.

Vidarefakturerings till utbildningsförvaltningen för skolkostnader för SIS-placerade ungdomar sker manuellt och beror på placeringarna på SIS-institution. Verksamheten gör detta varannan månad. Controller på ekonomienheten följer upp intäkterna.

Kolloverksamhet fakturerar automatiskt via kollosystemet. Verksamheten följer upp detta.

Social omsorg vuxen

Boenheten hanterar hyresintäkter för lägenheter. Fakturering sker automatiskt via stadens hyressystem LOIS, förutom för jourlägenheter och skyddade boenden som faktureras manuellt av boenheten. Boenheten sköter uppföljning av enskilda brukares betalningsförmåga och skulder.

Regionaliserade verksamheter inom individ- och familjeomsorgen faktureras manuellt av verksamheten halvårsvis och följs upp av verksamheten. Detta avser Öppenvård Sydost.

Fakturering för arbetsmarknadsinsatser sker manuellt via arbetsmarknadsfunktionen, som följer upp detta.

Controller på ekonomienheten fakturerar andra förvaltningar hyresschabloner för daglig verksamhet utifrån paraplysystemet samt entreprenör hyresschabloner för korttidshem utifrån placeringsunderlag. Controllern fakturerar även Attendo för elkostnader utifrån underlag i Agresso. Controllern följer upp processen.

Vissa dagliga verksamheter fakturerar sina brukare för mat. Verksamheten följer upp intäkterna utifrån en av kommunfullmäktiges fastställda avgiftsnivå. Daglig verksamhet fakturerar även andra kommuner för externa placeringar. Verksamheten följer upp intäkterna.

Assistansenheten fakturerar inte men får intäkter från Försäkringskassan för utförda timmar. Utöver det fakturerar assistansenheten hälso- och sjukvårdsnämnden inom region Stockholm månadsvis. Verksamheten följer upp intäkterna.

Utförare som har brukare från andra förvaltningar inom staden fakturerar via paraplysystemet. Utförarna följer upp att de får rätt ersättning.

Social omsorg äldre

Beställarenheten för äldreomsorg har en ekonomifunktion som hanterar alla skulder, till exempel hyresskulder från brukare som bor i förvaltningens lägenheter. Varje månad skickar serviceförvaltningen en lista över skulder till ekonomifunktionen som följer upp dessa. Beställarenheten sköter uppföljningen av enskilda brukares betalningsförmåga och skulder i början av året när inkomstgranskning genomförs och utifrån det tas beslut om hur förvaltningen ska sätta olika avgifter gentemot brukaren. Avgifterna är alltså inkomstrelaterade. Om brukarna inte är anträffbara får de betala den högsta taxan.

Inköpsprocessen

I årsrapporten 2018 rekommenderade stadsrevisionen nämnden att:

- Regelbundet genomföra avstämning av leverantörsreskontran och att följa upp och kontrollera förvaltningens egna avtal.
- Dokumentera resultatet av ovanstående kontroller.

Stadsrevisionen bedömer att åtgärd är delvis vidtagen eftersom rutin för avtalsförvaltning ännu inte är upprättad. Bedömningen kvarstår vid bokslutsgranskning.

Förvaltningens kommentar:

Stockholms stad kommer under april - juli 2020 att implementera ett nytt system för upphandling och avtalshantering. I samband med det har staden centralt definierat ett antal roller kopplade till olika behörigheter i systemet:

- Upphandlare
- Direktupphandlare (inklusive FKU:er)
- Systemadministratör
- Chefer och projektledare
- Avtalsadministratörer

Förvaltningen har definierat ett antal personer inom respektive verksamhetsområde som kommer att tilldelas roller enligt ovan.

Eftersom det centrala systemet ännu inte är implementerat har förvaltningen valt att avvakta med att upprätta en fast rutin för avtalsförvaltning. Förvaltningen anser att rutinen måste anpassas efter det nya arbetssätt som det nya systemet innebär och matchas med de nya rollerna. När systemet väl är på plats kommer förvaltningen att ta fram och implementera en övergripande rutin för avtalsförvaltning. Planen är att detta ska ske under andra halvåret 2020.

Den förvaltningsövergripande rutinen kommer att anpassas efter de nya förutsättningarna och arbetssättet. Utöver det kommer rutinen att innehålla aktiviteter som ska genomföras på central nivå i förvaltningen, där förvaltningens funktion för upphandling och inköp kommer att vara ansvarig. Detta inkluderar bland annat regelbunden uppföljning via Agresso. Det kommer att finnas minst en avtalsförvaltare för varje verksamhetsområde som har i uppgift att administrera och följa upp avtal kopplade till den egna verksamheten.

Eftersom varje avtal är unikt är förvaltningens mål att alltid inkludera rutiner för uppföljning och förvaltning av avtal redan i upphandlingsdokumenten. Dessa uppgifter kommer sedan att registreras och följas upp i det centrala systemet.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på stadsrevisionens remiss.

Bilaga

Årsrapport 2019 Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd